

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 197, 18.08.2025

Kunnanhallitus, § 20, 02.02.2026

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 17, 18.02.2026

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 32, 18.03.2026

Yhteistyötoimikunta, § 4, 19.03.2026

Elinvoimavaliokunta, § 50, 24.03.2026

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 45, 15.04.2026

§ 45

Lausunto varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaesitykseen - 15.4.2026 sivistys- ja hyvinvointivaliokunta

HOLDno-2025-635

Kunnanhallitus, 18.08.2025, § 197

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 FCG tarjous Hollola palvelutarve 14082025

Valtuuston kokouksessa 19.5.2025 § 20 "Paimelan koulun ylläpito ja käyttö" asian jatkovalmisteluun palauttamista koskeneen päätöksen jälkeen valtuusto hyväksyi yksimielisesti hallintosäännön §104 mukaisen toimenpideoitteen asiaan liittyen. Toimenpideoitteen mukaisesti kunnalle tulee laatia kyläkoulustrategia.

Valtuuston kokouksessa 16.6.2025 jätettiin seuraava aloite: "Keski-Hollolan elinvoima ja tulevaisuus". Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 23.6.2025 § 168 valtuuston päätösten täytäntöönpanoon liittyen: "Koska kunnanhallitukselle on jätetty kaksi kunnan palveluverkkoon keskeisesti liittyvää esitystä (kyläkoulustrategia ja Keski-Hollolan elinvoima ja tulevaisuus) on perusteltua yhdistää aloite-esitysten selvittäminen. Samalla on tarkoituksenmukaista käsitellä muita sivistys- ja hyvinvointipalveluihin keskeisesti liittyviä muutos- ja linjaustarpeita, laajemman kokonaiskuvan ja asioiden syy-seuraussuhteiden ymmärtämiseksi. Tähän liittyen kunnanhallitus päättää, että kunnassa käynnistetään palvelustrategian valmistelu. Koska palvelustrategian valmistelu on rajat ylittävää, valmistelun yhteensovittamisvastuu asiassa on kunnanhallituksella. Valmistelukoordinaation toteuttaminen on Konsernipalveluiden palvelualueen vastuulla. Valmistelussa käytetään konsulttipalveluja. Tarkempi toimeksianto ja ohjausryhmää koskeva esitys valmistellaan kunnanhallitukseen käsiteltäväksi."

Valtuuston toivomusponnen ja valtuustoaloitteen yhdistämistä palvelusuunnitelmaksi (palvelustrategiaksi) käsiteltiin myös puheenjohtajien (toimielinten puheenjohtajat ja ryhmien puheenjohtajat) yhteispalaverissa 17.6.2025 ennen kunnanhallituksen asian valmistelua koskevaa linjausta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

Kunnan johtoryhmä on jatkovalmistellut asiaa kunnanhallituksen 23.6.2025 tekemän päätöksen pohjalta. Johtoryhmä on pitänyt perusteltuna määritellä työn rajaukset tarkemmin sekä käyttää valmisteltavasta asiakirjasta nimeä: "Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelma".

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman tavoitteena on toteuttaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kokonaistarkastelu siten, että siinä tarkastellaan ja yhteensovitetään paitsi valtuuston toivomusponnen ja valtuustoaloitteen sisältämiä kysymyksiä, myös valtuustokaudella 2021-2025 sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan erillisarviointeja ja -päätöksiä (mm. 5-6 luokkien palauttamista kyläkouluihin, lukiokoulusta ja oppilaaksiottoalueita, Salpakankaan ja Heinsuon koulujen oppilasohjausta), palveluverkkoa sekä elinkaarikoulujen Heinsuo ja Kalliola sekä Kankaan koulun tulevaisuutta osana kokonaisuutta. Keskeistä suunnitelmassa on yhteensovittaa myös oppilaiden tuen palveluja, palvelualueen lasten ja nuorten palveluja sekä elinvoiman palvelualueen siivous- ja ruokahuollon ja joukkoliikenteen palveluja.

Palvelusuunnitelman tarkoituksena on luoda valtuustokauden yli ulottuva (2030-2035) kokonaisvaltainen laadukkaiden palvelujen, investointien ja talouden yhteensovittava tarkastelu. Suunnitelma sisältää myös esitettävät poliittiset tavoitteet ja linjaukset. Tähän liittyen Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmaa varten on perusteltua nimetä poliittinen ohjausryhmä, jonka tehtävänä on ylläpitää ryhmien tietoisuutta ja sitoutumista laaja-alaiseen valmisteluun.

Palvelusuunnitelman keskeinen osa on palvelutarpeen arviointi. Pohjatyö on tarkoituksenmukaista tehdä laaja-alaisesti ja ammatillisesti hyödyntäen valtakunnallisten vastaavien selvitysten toteuttamismalleja analyysin luotettavuuden ja vertailtavuuden lisäämiseksi. Asiantuntijuuden osalta on käyty neuvottelumenettely suorahankinnasta FCG Oy:n (Finnish Consulting Oy) kanssa. Suorahankintaa asiassa FCG:ltä puoltaa erityisesti yhtiön laaja-alainen vastaavien selvitysten kokemus (laatu ja laajuus), Päijät-Hämeen alueen laajempi tuntemus ja tuotettu valmis materiaali (maakunnallinen vertailu, mm. verkostokoulu-hanke) sekä keskeinen ydinosaamisalue (varhaiskasvatus ja perusopetus). Asiaa koskeva FCG:n viiteluettelo vastaavista selvityksistä on kokousmateriaalin *oheismateriaalina*. Selvitystyön kustannukset katetaan talousarviossa kuntastrategiaan varatuista varoista.

Sivistys- ja hyvinvoinnin palvelualueen oma työpanos palvelusuunnitelman laadinnassa on keskeinen.

Hollolan Tilapalvelu Oy:n tietokantaan viety laaja rakennuskohtainen tietoaineisto sekä valmisteilla oleva toimitilaohjelma tukee palvelusuunnitelman laadintaa.

Palvelusuunnitelman tavoitteena on, että se saatetaan hyväksymiskäsittelyyn keväällä 2026.

Kokouksessa asiantuntijana paikalla sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kim Strömmer.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

- Käynnistää Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmatyön. Palvelusuunnitelman laadintakustannukset katetaan strategisten ohjelmien määrärahoista.
- Hyväksyy liitteen mukaisen FCG Oy:n tarjouksen (29 725 euroa sekä matkakulut), jonka pohjalta palvelusuunnitelmatyö käynnistyy varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelutarpeen arviointiselvityksen laadinnalla
- Asettaa palvelusuunnitelman ohjausryhmän seuraavasti:
  - puheenjohtajana kunnanhallituksen puheenjohtaja,
  - varapuheenjohtajana valtuuston puheenjohtaja,
  - ohjausryhmän jäsenenä voimassa olevan valtuustokauden mukaiset valtuustoryhmien puheenjohtajat ja sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan puheenjohtaja
  - sihteerinä hallinto- ja talousjohtaja tai hänen nimeämä varahenkilö
- sekä toteaa, että:
  - kunnan johtoryhmällä on läsnäolo- ja puheoikeus ohjausryhmän kokouksissa.
  - valmistelukoordinaation toteuttaminen on Konsernipalveluiden palvelualueen vastuulla.

Päätös

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti siten, että asemavaltuutetun puheenjohtajan varajäsenenä toimii asemavaltuutettu varapuheenjohtaja ja ohjausryhmän jäseneksi lisättiin Elinvoimavaliokunnan puheenjohtaja.

Merk. Kuultavana sivistys- ja hyvinvointijohtaja Strömmer

Kunnanhallitus, 02.02.2026, § 20

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 FCG Hollolan palveluverkon optimointi valtuustoseminaari 22012026

Palvelusuunnitelman keskeinen osa on varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelutarpeen arvio. Tämä selvitys tilattiin kunnanhallituksen 18.8.2025 päätöksellä FCG Oy:ltä. Toimeksiannon mukaisesti tuli selvittää:

Hollolan kunnan nykyisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkojen toimivuuden, tehokkuuden ja kattavuuden tarkastelu suhteessa palvelutarpeisiin ja kunnan talouden kantokykyyn sekä palveluverkkoon liittyvien mahdollisten puutteiden ja kehittämistarpeiden tunnistaminen. Tehtävänä on laatia analyysi kunnan väestö- ja talouskehityksestä sekä arvioida havaittujen muutosten vaikutuksia varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja näiden tukipalvelujen järjestämiseen.

FCG Oy:n laatima palvelutarpeen arviointiselvitys esiteltiin valtuustoseminaarissa 22.1.2026. Selvitys **liitteenä**.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

Yhteenveto yleistilannekuvasta/johtopäätöksistä:

- Keskeinen muutos, mikä laajasti koskee koko kuntakenttää on syntyvyyden lasku ja lasten määrän vähenemä. Vuoteen 2032 kuntien perusopetuksessa on lähes -100 000 lasta vähemmän ja vastaava luku Hollolassa on lähes -600
- Lasten määrän väheneminen tarkoittaa pienissä kouluissa entistä enemmän muutaman oppilaan ryhmiä ja vuosiluokkien yhdistämissä, joita ei voida pitää pedagogisesti järkevinä ja taloudellisesti kannattavina ratkaisuna.
- Alkuluokkatoiminnan jatkaminen supistuvien oppilasmäärien näkökulmasta johtaa tilanteisiin, jossa resurssointi on kohtuuttoman suurta suhteessa lapsimäärään. Jatkaminen edellyttäisi uudenlaista työnjakoa ja tehokkaampaa resurssointia.
- Nykyiset kuusi oppilaaksiottoaluetta estävät optimaalisen oppilaan ohjauksen ja myös kyläkoulujen tukemisen.
- Oppilasmäärien tasaaminen koulujen välillä tulee tehdä järkevällä ja oppilaiden yhtenäistä koulupolkua tukevalla tavalla.
- Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kustannukset ovat kokonaisuutena selvästi yli maan keskiarvon ja saman viiteryhmän kuntien vastaavien kustannusten e/lapsi.
- Koulurakennusten laajuustarkastelut osoittavat tehotonta tilankäyttöä ja tilojen ylikapasiteettia.
- Varhaiskasvatuksen ja koulujen investointitarpeet vuoteen 2036 ovat yhteensä 6,7 miljoonaa euroa.
- Sivistys- ja varhaiskasvatuspalveluiden osuus kunnan käyttötaloudesta on n. 75 %. Lasten määrän väheneminen vaikuttaa myös valtionosuuksia vähentäen. Valtionosuuksien laskennallinen muutos vuoteen 2032 on -1,7 miljoonaa euroa (ilman indeksikorotuksia)
- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestämisen kustannukset eivät laske samassa tahdissa kuin lasten määrä laskee vaan kustannussäästöt edellyttävät myös erillisiä toimenpiteitä kuten palveluverkon tarkastelua Toimintakatteen vuotuinen ennakoitu kasvu ylittää verorahoituksen heikon vuotuisen kasvun. Tämä heikentää vuosikatetta ja yhdistettynä investointeihin lisää kunnan velkaantumista.
- Kunnan on tarkoituksenmukaista kohdentaa huomio oppilasvirtojen hallintaan ja oppilasmäärien tasaamiseen, resursseja säästävään opetuksen organisointiin ja oppilaiden opetussuunnitelmallisen jatkumon varmistamiseen

Valtuustoseminaari- ja valtuustoryhmätyöskentelyn jälkeen varhaiskasvatus- ja perusopetussuunnitelmaan nimetty ohjausryhmä on yhteensovittanut poliittisia näkemyksiä ja osaltaan linjannut jatkovalmistelua kokouksessaan 26.1.2026.

Alustavan aikataulun pohjalta palvelusuunnitelmaa valmistuu maaliskuun loppupuolella. Valtuusto käsittelee asiaa 11.5.2026. Palvelusuunnitelmaan liittyvä kuntalaiskysely toteutetaan helmikuussa ja kun suunnitelma konkretisoituu, toteutetaan kuntalaiskuulemisia ja kerätään palautetta.

Mahdolliset vaikutukset henkilöstöön tarkentuvat palvelusuunnitelman valmistelun ja käsittelyn edetessä. Henkilöstölle tiedotetaan asiasta käsittelyn edetessä kevään aikana.

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi FCG Oy:n laatiman varhaiskasvatuksen- ja perusopetuksen palvelutarpeen arviointiselvityksen.

Kunnanhallitus linjaa jatkovalmistelua:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista
- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoiton tiloja koulujen yhteyteen
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erilliselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä

Jatkovalmistelun yhteydessä yhteensovitetään kokonaisuutta sekä tarkennetaan tietoja ja vaikutuksia.

Äänestykset

Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät "JAA".

Ne, jotka kannattavat Niemen esitystä jatkovalmisteluun lähettämisestä, äänestävät "EI".

Jaa

Pasi Jalonen
Mika Lampola
Kristiina Joensuu

Ei

Anne Suomäki
Teemu Laine
Elli Tervala
Paavo Takala
Mia Arbelius
Jarkko Niemi
Jari Ronkainen
Henna Hyytiä

Päätös

Kunnanhallitus päätti, että asia palautetaan jatkovalmisteluun, siten että sivistys- ja hyvinvointivaliokunta sekä elinvoimavaliokunta muodostavat esitykseen kantansa, jonka jälkeen kunnanhallitus jatkaa asian käsittelyä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

Merk.

Esitys 1:

Keskustelun kuluessa Jari Ronkainen esitti Elli Tervalan ensin kannattamana, että muutetaan kunnanhallituksen jatkolinjasta seuraavasti

Kohta kaksi:

Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienempien yksiköiden lakkauttamista. (Tässä vaiheessa on syytä jättää yksiköt nimeämättä, eli suluisissa olevat yksiköt poistettaisiin.)

Kohta viisi:

Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua. "Vaihtoehtoisesti tulee tarkastella Heinsuon koulun muuttamista selkeästi ylä-asteeksi, eli 7-9lk kouluksi."

Esitys 2:

Keskustelun kuluessa Pasi Jalonen esitti Henna Hyytiän ensin kannattamana, että tarkastellaan vaihtoehtoja, ettei yksittäisiä oppilassiirtoja tarvitsisi tehdä Salpakankaan koulusta Heinsuon kouluun.

Esitys 3:

Keskustelun kuluessa Jarkko Niemi esitti Jari Ronkaisen ensin kannattamana, että asia palautetaan jatkovalmisteluun, siten että sivistys- ja hyvinvointivaliokunta sekä elinvoimavaliokunta muodostaa esitykseen kantansa, jonka jälkeen kunnanhallitus jatkaa asian käsittelyä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu ehdotus jatkovalmisteluun lähettämistä ja rajasi keskustelun jatkovalmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on kannatettu ehdotus jatkovalmisteluun lähettämistä, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät "JAA".

Ne, jotka kannattavat Niemen esitystä jatkovalmisteluun lähettämistä, äänestävät "EI".

Äänestyksessä annettiin 11 ääntä, 3 JAA-ääntä (Pasi Jalonen, Mika Lampola, Kristiina Joensuu) ja 8 EI-ääntä (Anne Suomäki, Teemu Laine, Elli Tervala, Paavo Takala, Mia Arbelius, Jarkko Niemi, Jari Ronkainen, Henna Hyytiä)

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen päättäneen asian lähettämistä jatkovalmisteluun, Niemen esityksen mukaisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 18.02.2026, § 17

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi

Kunnanhallituksen 2.2.2026 kokouksessa ei tehty jatkovalmistelua linjaavia päätöksiä, vaan se päätti pyytää sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan sekä elinvoimavaliokunnan kannat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen.

Palvelusuunnitelman jatkovalmistelun pohjaehdotukseen sisältyy seuraavat kohdat:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi.
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista.
- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen.
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista.
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 -lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua.
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erillisselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsittelee pohjaesitystä ensimmäisen kerran 18.2.2026 kokouksessaan. Valmistelusta pidetään erillinen työpaja valiokunnalle ennen seuraavaa 18.3.2026 kokousta. Työpajassa käsitellään pohjaesityksen vaikutuksia. Tällä aikataululla valiokunta antaisi kantansa pohjaesityksestä 18.3.2026 kokouksessaan, joka lähetetään kunnanhallitukselle jatkokäsittelyyn.

Ehdotus

Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta merkitsee tiedoksi kunnanhallituksen lähettämän pyynnön lausunnosta varhaiskasvatuksen- ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan työpaja pidetään keskiviikkona 4.3.2026 klo 16.00 - 19.00 Heinsuon koulun kabinetissa.

Asiantuntijana kuultavana olivat erityisopetuksen rehtori, perusopetuksen rehtori ja varhaiskasvatuspäällikkö.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 18.03.2026, § 32

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi
Sanna Plit-Rehula, perusopetuksen rehtori, sanna.plit-rehula@hollola.fi
Sanja Pokki, varhaiskasvatuspäällikkö, sanja.pokki@hollola.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Anssi Vidman, perusopetuksen rehtori, anssi.vidman@hollola.fi
Minna Tsutsunen, erityisopetuksen rehtori, minna.tsutsunen@hollola.fi
Minna Säkkinen-Salminen, Palvelupäällikkö, minna.sakkinen-salminen@hollola.fi

Liitteet

1 Lausunto pohjaesityksestä SIHY 18.3.2026

Kunnanhallitus pyysi 2.2.2026 kokouksessaan sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan kannan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen. Palvelusuunnitelman jatkovalmistelun pohjaehdotukseen sisältyy seuraavat kohdat:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi.
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista.
- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen.
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista.
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 -lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua.
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erillisselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä.

Nykyisen palveluverkon selvityksen johtopäätöksien mukaan syntyvyyden lasku vähentää lasten määrää merkittävästi vuoteen 2032 Hollolassa. Tämä johtaa pienissä kouluissa hyvin pieniin opetusryhmiin ja vuosiluokkien yhdistämisiin, jotka eivät ole pedagogisesti tai taloudellisesti kestäviä. Alkuluokkatoiminnan jatkaminen vähenevillä oppilasmäärillä edellyttää resurssien tarkastelua sekä uutta työnjakoa. Nykyinen kuuden oppilaaksiottoalueen malli ei tue optimaalista oppilasohjausta palveluverkossa. Oppilasmäärien tasapainottaminen koulujen välillä on tehtävä tavalla, joka tukee eheää koulupolkua. Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kustannukset ovat selvästi yli maan keskiarvon. Koulutilojen tarkastelut osoittavat ylikapasiteettia ja tehottomuutta. Varhaiskasvatuksen ja koulujen investointitarpeet vuoteen 2036 ovat 6,7 miljoonaa euroa. Lasten määrän lasku pienentää myös valtionosuuksia, arviolta 1,7 miljoonaa euroa vuoteen 2032 mennessä. Koska kustannukset eivät alene samassa tahdissa, säästöjen saavuttaminen vaatii erillisiä toimenpiteitä, kuten palveluverkon tarkastelua. Kunnan on tarkoituksenmukaista keskittyä oppilasvirtojen hallintaan, oppilasmäärien tasaukseen, resurssitehokkaaseen opetuksen järjestämiseen ja yhtenäisen koulupolun varmistamiseen.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsitteli pohjaesitystä ensimmäisen kerran 18.2.2026 kokouksessaan valmistelijoiden kanssa. Pohjaesitykseen liittyvästä valmistelusta pidettiin erillinen työpaja valiokunnalle 4.3.2026 Heinsuon koululla. Työpajassa käsiteltiin pohjaesitystä valmistelijoiden johdolla jokaiselle asiakohdalle nimetyssä työpajapisteessä. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan kannanotto pohjaesitykseen on liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa liitteenä olevan vastauksen kunnanhallitukselle.

Päätös

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun seuraavien selvitettävien kokonaisuuksien osalta:

- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman tarkastelusta uupuu talouden tunnusluvut, sekä varhaiskasvatusten lasten, sekä oppilasmäärien kehitys, sekä arvio tulevista oppilasvirroista, jotka tarvitaan päätöksenteon tueksi.
- Oppilaaksiottoalueiden tarkastelusta puuttuu oppilaaksiottoalueiden muuttamiseen liittyvä selvitys.
- Pienempien yksiköiden lakkauttamisen johtuvista syistä ja seurauksista puuttuu talouden laskelmat.
- Heinsuon koulun muuttaminen 0-9 lk kouluksi, tarvitsee kustannuslaskemat, sekä oppilasvirtojen tarkastelun. Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta nostaa esiin tarpeen tarkastella Heinsuon koulun toimimista 7-9 lk yläkouluna, oppilasmäärien laskiessa, tilanteessa jossa Heinsuon koulu ei voi säilyä 5-9 lk kouluna.
- Tarkastelu alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämisestä erillisselvityksen pohjalta ei ole vielä tällä aikataululla toteutunut.
- Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta näkee tärkeäksi tarkastella myös FCG:n esiin nostamaa yhtenäistä koulupolkua, niin että lähikoulut olisivat (0)1-6lk jolloin oppilaiden opetussuunnitelmallinen jatkumo varmistetaan ja opetuksen organisointi on tarkoituksenmukaista ja resursseja säästävää.
- Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta odottaa Herralan koulun osalta tarkastelua Orimattilan ja Kärkölän kanssa mahdollisuudesta tehdä yhteistyötä.
- Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta edellyttää päätöksenteon tueksi kuntalaisille lähetetyn palvelusuunnitelmakyselyn tulokset.
- Koulujen lakkauttamisen ja koulujen vaihtamisen osalta edellyttää lapsivaikutusten arvioinnit, sisältäen lasten näkemysten selvittämisen.

Merk.

Keskustelun kuluessa Hanna Paikkala ehdotti seuraavaa:

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa liitteenä olevan vastauksen kunnanhallitukselle, lisäten että valiokunta ei pystynyt muodostamaan yhteistä kantaa kaikista kunnanhallituksen pyytämistä asiakohdista, varsinkaan liittyen kouluja koskeviin esityksiin. Valiokunta velvoittaa koulujen lakkauttamisten ja lasten koulujen vaihtamisen osalta sivistys- ja hyvinvointipalveluita tekemään vielä jatkovalmistelussa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle päätöksenteon tueksi laajat lapsivaikutusten arvioinnit, sisältäen lasten näkemysten selvittämisen. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Keskustelun kuluessa Aki Markkola ehdotti Hanna Rapatin ensin kannattamana asian palauttamista valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty asian palauttamisesta kannatettu ehdotus, keskustelu tulee rajoittaa vain jatkovalmisteluun lähettämistä koskevaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että valiokunta päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun.

Yhteistyötoimikunta, 19.03.2026, § 4

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi

Palvelusuunnitelman keskeinen osa on varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelutarpeen arvio. Tämä selvitys tilattiin kunnanhallituksen 18.8.2025 päätöksellä FCG Oy:ltä. Toimeksiannon mukaisesti tuli selvittää:

Hollolan kunnan nykyisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkojen toimivuuden, tehokkuuden ja kattavuuden tarkastelu suhteessa palvelutarpeisiin ja kunnan talouden kantokykyyn sekä palveluverkkoon liittyvien mahdollisten puutteiden ja kehittämistarpeiden tunnistaminen. Tehtävänä on laatia analyysi kunnan väestö- ja talouskehityksestä sekä arvioida havaittujen muutosten vaikutuksia varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja näiden tukipalvelujen järjestämiseen. FCG Oy:n laatima palvelutarpeen arviointiselvitys esiteltiin valtuustoseminaarissa 22.1.2026.

Yhteenvedo yleistilannekuvasta/johtopäätöksistä:

- Keskeinen muutos, mikä laajasti koskee koko kuntakenttää on syntyvyyden lasku ja lasten määrän vähenemä. Vuoteen 2032 kuntien perusopetuksessa on lähes -100 000 lasta vähemmän ja vastaava luku Hollolassa on lähes -600
- Lasten määrän väheneminen tarkoittaa pienissä kouluissa entistä enemmän muutaman oppilaan ryhmiä ja vuosiluokkien yhdistämissä, joita ei voida pitää pedagogisesti järkevinä ja taloudellisesti kannattavina ratkaisuna.
- Alkuluokkatoiminnan jatkaminen supistuvien oppilasmäärien näkökulmasta johtaa tilanteisiin, jossa resurssointi on kohtuuttoman suurta suhteessa lapsimäärään. Jatkaminen edellyttäisi uudenlaista työnjakoa ja tehokkaampaa resurssointia.
- Nykyiset kuusi oppilaaksiottoaluetta estävät optimaalisen oppilaan ohjauksen ja myös kyläkoulujen tukemisen.
- Oppilasmäärien tasaaminen koulujen välillä tulee tehdä järkevällä ja oppilaiden yhtenäistä koulupolkua tukevalla tavalla.
- Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kustannukset ovat kokonaisuutena selvästi yli maan keskiarvon ja saman viiteryhmän kuntien vastaavien kustannusten e/lapsi.
- Koulurakennusten laajuustarkastelut osoittavat tehotonta tilankäyttöä ja tilojen ylikapasiteettia.
- Varhaiskasvatuksen ja koulujen investointitarpeet vuoteen 2036 ovat yhteensä 6,7 miljoonaa euroa.
- Sivistys- ja varhaiskasvatuspalveluiden osuus kunnan käyttötaloudesta on n. 75 %. Lasten määrän väheneminen vaikuttaa myös valtionosuuksia vähentäen. Valtionosuuksien laskennallinen muutos vuoteen 2032 on -1,7 miljoonaa euroa (ilman indeksikorotuksia)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestämisen kustannukset eivät laske samassa tahdissa kuin lasten määrä laskee vaan kustannussäästöt edellyttävät myös erillisiä toimenpiteitä kuten palveluverkon tarkastelua. Toimintakatteen vuotuinen ennakoitu kasvu ylittää verorahoituksen heikon vuotuisen kasvun. Tämä heikentää vuosikatetta ja yhdistettynä investointeihin lisää kunnan velkaantumista.
- Kunnan on tarkoituksenmukaista kohdentaa huomio oppilasvirtojen hallintaan ja oppilasmäärien tasaamiseen, resursseja säästävään opetuksen organisointiin ja oppilaiden opetussuunnitelmallisen jatkumon varmistamiseen

Valtuustoseminaari- ja valtuustoryhmätyöskentelyn jälkeen varhaiskasvatus- ja perusopetussuunnitelmaan nimetty ohjausryhmä on yhteensovittanut poliittisia näkemyksiä ja osaltaan linjannut jatkovalmistelua kokouksessaan 26.1.2026. Kunnanhallitus pyysi 2.2.2026 kokouksessaan sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan kannat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen. Palvelusuunnitelman jatkovalmistelun pohjaehdotukseen sisältyy seuraavat kohdat:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi.
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista.
- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen.
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista.
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 -lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua.
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erillisselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsitteli pohjaesitystä ensimmäisen kerran 18.2.2026 kokouksessaan valmistelijoiden kanssa. Pohjaesityksen liittyvästä valmistelusta pidetään erillinen työpaja valiokunnalle 4.3.2026 Heinsuon koululla. Työpajassa käsiteltiin pohjaesitystä valmistelijoiden johdolla jokaiselle asiakohdalle nimetyssä työpajapisteessä. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsittelee lausunto pohjaesitykseen 18.3.2026 kokouksessaan ja lähettää sen kunnanhallitukselle. Mahdolliset vaikutukset henkilöstöön tarkentuvat palvelusuunnitelman valmistelun ja käsittelyn edetessä. Valmistelun yhteydessä on tehty vaikutusten arviointia, johon on myös liittynyt vaikutuksen henkilöstöön eri vaihtoehdoissa.

Ehdotus

Esittelijä: Armi Marttila, henkilöstöpäällikkö

Yhteistyötoimikunta merkitsee asian tiedokseen.

Päätös

Yhteistyötoimikunta merkitsi asian tiedokseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

Heli Randell, elinvoimajohtaja, heli.randell@hollola.fi

Liitteet

- 1 Lausunto_ palvelusuunnitelmasta_ 24.3.2026_ elinvoimavaliokunta
- 2 FCG Hollolan palveluverkon optimointi valtuustoseminaari 22012026
- 3 Liite 1 tarkasteltavien kohteiden perustiedot
- 4 Liite 2 yhteenveto v.2025 tehdyt sisäilmaan liittyvät tutkimukset ja korjausehdotukset
- 5 Liite 3 Palvelusuunnitelma, muutokset ja kustannukset

Kunnanhallitus pyysi 2.2.2026 kokouksessaan sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan ja elinvoimavaliokunnan kannat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen. Palvelusuunnitelman jatkovalmistelun pohjaehdotukseen sisältyy seuraavat kohdat:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi.
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista.
- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoiton tiloja koulujen yhteyteen.
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista.
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 -lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua.
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erilliselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä.

Kunnanhallituksen toimeksiannon pohjana on FCG Oy:n laatima palvelutarpeen arviointiselvitys, joka esiteltiin valtuustoseminaarissa 22.1.2026. FCG:n selvitys on kunnanhallituksen kokouksen 2.2.2026 liitteenä.

Yhteenveto yleistilannekuvasta/johdtopäätöksistä, jotka koskevat elinvoiman palvelualueen palvelutuotantoa:

- keskeinen muutos, mikä laajasti koskee koko kuntakenttää on syntyvyyden lasku ja lasten määrän vähenemä. Vuoteen 2032 kuntien perusopetuksessa on lähes -100 000 lasta vähemmän ja vastaava luku Hollolassa on lähes -600,
- Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kustannukset ovat kokonaisuutena selvästi yli maan keskiarvon ja saman viiteryhmän kuntien vastaavien kustannusten e/lapsi,
- koulurakennusten laajuustarkastelut osoittavat tehotonta tilankäyttöä ja tilojen ylikapasiteettia,
- varhaiskasvatuksen ja koulujen investointitarpeet vuoteen 2036 ovat yhteensä 6,7 miljoonaa euroa,
- varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestämisen kustannukset eivät laske samassa tahdissa kuin lasten määrä laskee vaan kustannussäästöt edellyttävät myös erillisiä toimenpiteitä kuten palveluverkon tarkastelua. Toimintakateen vuotuinen ennakoitu kasvu ylittää verorahoituksen heikon vuotuisen kasvun. Tämä heikentää vuosikatetta ja yhdistettynä investointeihin lisää kunnan velkaantumista.

Elinvoimavaliokunta kävi keskustelua palvelusuunnitelmasta kokouksessaan 10.3.2026. Paikalla oli Hollolan Tilapalvelu Oy:n toimitusjohtaja.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

Palvelualueella valmisteltu lausunto liitteinen (4 kpl) liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Elinvoimavaliokunta päättää antaa liitteenä olevan vastauksen kunnanhallitukselle.

Päätös

Elinvoimavaliokunta päättää antaa liitteen mukaisen vastauksen kunnanhallitukselle. Valiokunnassa käydyn keskustelun perusteella alkuperäiseen lausuntoliitteeseen tehtiin vähäisiä muutoksia.

Merk. asiantuntijakuultavana hallinto- ja talousjohtaja Rantanen sekä toimitusjohtaja Reponen Hollolan Tilapalvelut Oy:sta.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 15.04.2026, § 45

Valmistelija / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi
Sanna Plit-Rehula, perusopetuksen rehtori, sanna.plit-rehula@hollola.fi
Sanja Pokki, varhaiskasvatuspäällikkö, sanja.pokki@hollola.fi
Anssi Vidman, perusopetuksen rehtori, anssi.vidman@hollola.fi
Minna Tsutsunen, erityisopetuksen rehtori, minna.tsutsunen@hollola.fi
Minna Säkkinen-Salminen, Palvelupäällikkö, minna.sakkinen-salminen@hollola.fi

Liitteet

- 1 Lausunto pohjaesityksestä 15.4.2026
- 2 FCG Hollolan palveluverkon optimointi valtuustoseminaari 22012026
- 3 VAE oppilaaksiottoalueet kevät2026
- 4 Talousnäkömät SiHy 15 huhtikuu 2026
- 5 Palvelusuunnitelma evaukset 2026
- 6 Palvelusuunnitelma muutokset ja kustannukset
- 7 Alkuluokkaopetus Hollolassa
- 8 Tuen järjestäminen Hollolassa
- 9 EVA 5-6-luokkien sijoittuminen palveluverkossa
- 10 Palvelusuunnitelma, kuntalaiskysely Vertailuraportti
- 11 Vaikutusten ennakoarviointi Nykytilanne vs pohjaesitys 4_2026
- 12 Pöytäkirjan ote-Kunnanhallitus - 16.09.2024 § 223 Vaikutusten ennakoarviointimenettely Hollolan kunnassa

Kunnanhallitus pyysi 2.2.2026 kokouksessaan sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan kannan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen. Palvelusuunnitelman jatkovalmistelun pohjaehdotukseen sisältyy seuraavat kohdat:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi.
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen.
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista.
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 -lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua.
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erillisselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä.

Nykyisen palveluverkon selvityksen johtopäätöksien mukaan syntyvyyden lasku vähentää lasten määrää merkittävästi vuoteen 2032 Hollolassa. Tämä johtaa pienissä kouluissa hyvin pieniin opetusryhmiin ja vuosiluokkien yhdistämisiin, jotka eivät ole pedagogisesti tai taloudellisesti kestäviä. Alkuluokkatoiminnan jatkaminen vähenevillä oppilasmäärillä edellyttää resurssien tarkastelua sekä uutta työnjakoa. Nykyinen kuuden oppilaaksiottoalueen malli ei tue optimaalista oppilasohjausta palveluverkossa. Oppilasmäärien tasapainottaminen koulujen välillä on tehtävä tavalla, joka tukee eheää koulupolkua. Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kustannukset ovat selvästi yli maan keskiarvon. Koulutilojen tarkastelut osoittavat ylikapasiteettia ja tehottomuutta. Varhaiskasvatuksen ja koulujen investointitarpeet vuoteen 2036 ovat 6,7 miljoonaa euroa. Lasten määrän lasku pienentää myös valtionosuuksia, arviolta 1,7 miljoonaa euroa vuoteen 2032 mennessä. Koska kustannukset eivät alene samassa tahdissa, säästöjen saavuttaminen vaatii erillisiä toimenpiteitä, kuten palveluverkon tarkastelua. Kunnan on tarkoituksenmukaista keskittyä oppilasvirtojen hallintaan, oppilasmäärien tasaukseen, resurssitehokkaaseen opetuksen järjestämiseen ja yhtenäisen koulupolun varmistamiseen.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsittelee pohjaesitystä ensimmäisen kerran 18.2.2026 kokouksessaan valmistelijoiden kanssa. Pohjaesitykseen liittyvästä valmistelusta pidettiin erillinen työpaja valiokunnalle 4.3.2026 Heinsuon koululla. Työpajassa käsiteltiin pohjaesitystä valmistelijoiden johdolla jokaiselle asiakohdalle nimetyssä työpajapisteessä.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti 18.3.2026 yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun seuraavien selvitettävien kokonaisuuksien osalta. Lisäselvitysten osalta on valmistelu vastaukset;

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman tarkastelusta uupuu talouden tunnusluvut, sekä varhaiskasvatusten lasten, sekä oppilasmäärien kehitys, sekä arvio tulevasta oppilasvirroista, jotka tarvitaan päätöksenteon tueksi.

Selvitys: FCG:n tekemässä selvityksessä on kunnan koulukohtaiset oppilasennusteet ja arviot oppilasvirroista perustuen ennusteisiin. Oppilasennusteissa on laskua koko kunnan osalta. Lapsimäärän lasku on valtakunnallinen pysyvä muutos kuntien opetuksen järjestämisessä. FCG:n selvityksessä on tuotu esille myös koko Päijät-Hämeen oppilasmäärien muutos. Liite 2

Oppilaaksiottoalueiden tarkastelusta puuttuu oppilaaksiottoalueiden muuttamiseen liittyvä selvitys.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

Selvitys: Oppilasalueista on tehty uusi vaikutusten ennakoarviointi. Vaikutuksia on arvioitu oppilaaksiottoalueista yhden, kolmen ja nykyisen kuuden alueen osalta. Aikaisempi tehtiin toimintakaudella 2024-2025. Liite 3

Pienempien yksiköiden lakkauttamisen johtuvista syistä ja seurauksista puuttuu talouden laskelmat.

Selvitys: Laskelmat pohjaesityksen talousvaikutuksista on tehty talouspalveluissa, koska muutoksessa on vaikutuksia sivistyksen ja hyvinvoinnin sekä elinvoimapolveluiden henkilöstöön. Laskelma on liitteenä. Liite 4

Vaikutuksia on myös arvioitu lyhyellä ja pitkällä aikavälillä yksiköiden muutoksien osalta. Liite 5

Heinsuon koulun muuttaminen 0-9 lk kouluksi, tarvitsee kustannuslaskelmat, sekä oppilasvirtojen tarkastelun. Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta nostaa esiin tarpeen tarkastella Heinsuon koulun toimimista 7-9 lk yläkouluna, oppilasmäärien laskiessa, tilanteessa jossa Heinsuon koulu ei voi säilyä 5-9 lk kouluna.

Selvitys: Heinsuon muuttamisen kustannuslaskelmat yhtenäiskouluksi on Elinvoimapolveluiden hyväksymässä lausunnossa, joka on liitteenä. Liite 6

Oppilasmäärien ennusteiden ja nykymuotoisten luokkien perusteella Heinsuon koulun toimiminen pelkkänä yläkouluna on mahdollista 2037. Oppilasvirtojen tarkasteltu Heinsuon osalta on tarkasteltu FCG:n selvityksessä. Liite 2

Nykyisten aineluokkavarustelun purkamisen ja muutokset vastaanottavassa koulussa ja lähettävistä kouluista vaativat toteutuessaan vähintään seitsemän aineluokan purkamisen Salpakankaan koululta kokonaisuudessa vaikutukset olisivat 20 luokkaan. Muutostyöt aineiluokissa pitäisi myös sisällään myös luokkien varustamista normiluokiksi. Samat tilat pitää rakentaa vastaanottavalle Heinsuon koululle. Nykyinen noin 380 oppilaan täyttää Heinsuon koulun erikoisluokat äärimmilleen. Painotetun musiikin opetus 7-9 tulisi tässä tapauksessa siirtää osaksi Heinsuon koulua ja heille tehdä tarvittavat tilat, jotka tukevat painotettua opetusta. Painotetun liikunnan opetus luokkien 5-6 osalta siirtyisi Salpakankaan koululle. Aineluokkatilojen osalta Heinsuon tilat 1/3 verrattuna Salpakankaan tiloihin.

Tarkastelu alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämisestä erillisselvityksen pohjalta ei ole vielä tällä aikataululla toteutunut.

Selvitys: Erillisselvitykset alkuluokkatoiminnasta ja oppimisen tuen järjestämisestä ovat liitteinä. Liite 7, 8

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta näkee tärkeäksi tarkastella myös FCG:n esiin nostamaa yhtenäistä koulupolkua, niin että lähikoulut olisivat (0)1-6lk jolloin oppilaiden opetussuunnitelmallinen jatkumo varmistetaan ja opetuksen organisointi on tarkoituksenmukaista ja resursseja säästävää.

Selvitys: Nostavan- ja Pyhäniemen koulun muuttamisesta on tarkasteltu vaikutusten arvioinnin kautta. Muutokseen liittyy se, ettei kyseisille kouluille voida enää yhdistää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

---

varhaiskasvatuksen yksikköä pohjaesityksen mukaisesti. Vaikutusten ennakoarviointi vuosiluokkien 5-6 palauttamisesta on tehty jo aikaisemmin toimintakaudella 2024-2025. Liite 9

Perusopetuksen osalta joudutaan lisäämään opetuksen resurssointia. Resurssin lisäykset on tuotu esille yksikkökohtaisissa vaikutusten arvioinneissa. Vastaanottavat koulut on rakennettu huomioiden vuosiluokkien 5-6 opetus. Nostavan muuttaminen 1-6 kouluksi tarkoittaa varhaiskasvatuksen tilojen lisärakentamista. Liite 5

Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta odottaa Herralan koulun osalta tarkastelua Orimattilan ja Kärkölän kanssa mahdollisuudesta tehdä yhteistyötä.

Selvitys: Nykyiset sopimukset kuntien välillä on FCG:n selvityksessä ja selvityksessä on myös tuotu esille huoltajien hakeutumiset toisen opetuksen järjestäjän kouluihin. Pyyntöä kuntien välisten sopimusten lisäämiseen ei ole tullut. Sopimukset käsitellään sivistys- ja hyvinvointivaliokunnassa. Kiinnostukset yhteiseen opetuksen järjestämiseen liittyvät oppimisen tukeen. Liite 2

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta edellyttää päätöksenteon tueksi kuntalaisille lähetetyn palvelusuunnitelmakyselyn tulokset.

Selvitys: Kuntalaiskyselyn tulokset ovat liitteenä. Liite 10

Koulujen lakkauttamisen ja koulujen vaihtamisen osalta edellyttää lapsivaikutusten arvioinnit, sisältäen lasten näkemysten selvittämisen.

Selvitys: Vaikutusten ennakoarviointi on tehty nykymalli vastaan pohjaesitys. Koulujen lakkautusten osalta vaikutusten arviointi koskee Herralan oppilaita ja koulujen vaihtamisen osalta pohjaesityksen pohjana on ettei viidesluokkalaisten koulusiirtoja toteutettaisi tulevaisuudessa. Lapsivaikutusten arvioinnin tarkoituksena on havainnollistaa päätösten ja toimenpiteiden todennäköisiä vaikutuksia lapsiin ja nuoriin. Liite 11. Toteutetussa kuntalaiskyselyssä oli oppilaille myös mahdollisuus vastata kyselyyn. Kysely kartoitti näkemyksiä varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta sekä vapaa-aikapalveluista. Vastaajaryhmien välillä oli jonkin verran eroja, mutta pääosin tulokset ovat kaikkien ryhmien osalta samansuuntaisia. Oppilaat arvioivat monia asioita hieman vähemmän tärkeiksi kuin muut ryhmät. Lasten näkemyksiä välitunti viihtyvyydestä selvitetään seuraavassa lasten parlamentissa huhtikuussa skidialogi-menetelmällä. Koska kyseessä lapset varhaiskasvatuksesta yläkouluun niin tässä hyvä hyödyntää olemassa olevia toimintamalleja näkemysten selvittämiseen. Vaikutusten ennakoarviointia on tehty kunnanhallituksen päättämän mallin mukaisesti. Tällä hetkellä kunnanhallitus kysyy valiokuntien kannanottoa pohjaesitykseen. Liite 12

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan kannanotto pohjaesitykseen on liitteenä (Liite 1).

Ehdotus

Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa liitteenä (liite 1) olevan vastauksen kunnanhallitukselle.

Äänestykset

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Keskustelun kuluessa Aki Markkola ehdotti Hanna Paikkalan ensin kannattamana seuraavaa:

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa liitteenä (liite 1) olevan vastauksen kunnanhallitukselle.

Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta toteaa, että pohjaehdotuksessa esitetyt kuusi tarkasteltavaa kohtaa ovat tärkeitä, mutta niiden erillinen käsittely ei anna riittävää kokonaiskuvaa palveluverkosta. Vastaaminen yksittäisiin kysymyksiin jättää helposti huomiotta keskinäiset riippuvuudet, pitkän aikavälin vaikutukset ja kokonaisuuden toimivuuden.

Voidaksemme esittää kunnanhallitukselle ja valtuustolle toimivan, kestävä ja lapsen parhaaksi rakentuvan palvelusuunnitelman, tarvitaan vielä tarkempaa ja kokonaisvaltaisempaa tarkastelua.

Ne, jotka kannattavat sivistys- ja hyvinvointijohtajan pohjaehdotusta, äänestävät "jaa".
Ne, jotka kannattavat Aki Markkolan ehdotusta, äänestävät "ei".

Jaa

Minna Halme

Ari Pippuri

Heidi Palkio

Ei

Riku Korpela

Aki Markkola

Minna Nieminen

Hanna Paikkala

Hanna Rapatti

Janne Pylväinen

Minttu Ketonen

Päätös

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti antaa liitteenä (liite 1) olevan vastauksen kunnanhallitukselle.

Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta totesi, että pohjaehdotuksessa esitetyt kuusi tarkasteltavaa kohtaa ovat tärkeitä, mutta niiden erillinen käsittely ei anna riittävää kokonaiskuvaa palveluverkosta. Vastaaminen yksittäisiin kysymyksiin jättää helposti huomiotta keskinäiset riippuvuudet, pitkän aikavälin vaikutukset ja kokonaisuuden toimivuuden.

Voidaksemme esittää kunnanhallitukselle ja valtuustolle toimivan, kestävä ja lapsen parhaaksi rakentuvan palvelusuunnitelman, tarvitaan vielä tarkempaa ja kokonaisvaltaisempaa tarkastelua.

Merk.

1. Keskustelun kuluessa Aki Markkola ehdotti Hanna Paikkalan ensin kannattamana seuraavaa:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa liitteenä (liite 1) olevan vastauksen kunnanhallitukselle.

Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta toteaa, että pohjaehdotuksessa esitetyt kuusi tarkasteltavaa kohtaa ovat tärkeitä, mutta niiden erillinen käsittely ei anna riittävää kokonaiskuvaa palveluverkosta. Vastaaminen yksittäisiin kysymyksiin jättää helposti huomiotta keskinäiset riippuvuudet, pitkän aikavälin vaikutukset ja kokonaisuuden toimivuuden.

Voidaksemme esittää kunnanhallitukselle ja valtuustolle toimivan, kestävän ja lapsen parhaaksi rakentuvan palvelusuunnitelman, tarvitaan vielä tarkempaa ja kokonaisvaltaisempaa tarkastelua.

2. Hanna Rapatti ehdotti:

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa kunnanhallitukselle liitteenä olevan vastauksen sekä esittää lisäyksenä, että sivistys- ja hyvinvointipalveluiden tulee jatkovalmistelussa laatia nykyisen Heinsuon 0–9 -kouluksi muuttamista koskevan ehdotuksen rinnalle vertaileva vaihtoehto, sisältäen talouden tunnusluvut, jossa Heinsuo muutetaan 7–9 -kouluksi. Tunnusluvuissa ja arvioissa tulee mainita, mistä kukin kustannus tai säästö aiheutuvat. Valmistelussa tulee erityisesti varmistaa, että kyseinen muutos on toteutettavissa samassa aikaikkunassa kuin esitetty Heinsuon muuttaminen 0–9 -kouluksi

Keskustelun päätteeksi puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty kannatettu muutosehdotus, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat sivistys- ja hyvinvointijohtajan pohjaehdotusta, äänestävät "jaa". Ne, jotka kannattavat Aki Markkolan ehdotusta, äänestävät "ei".

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 10 ääntä: 3 jaa-ääntä ja 7 ei-ääntä.

Puheenjohtaja totesi, että sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti hyväksyä Aki Markkolan muutosehdotuksen. Lisäksi puheenjohtaja totesi, että Hanna Rapatin muutosehdotus raukesi kannattamattomana.

Asiantuntijana kuultavana olivat hallinto- ja talousjohtaja.

Tiedoksi

Varhaiskasvatuspäällikkö, aluerehtorit, sihy palvelupäällikkö, hallinto- ja talousjohtaja, kunnanjohtaja